

ПОПЕРЕДНІ ЗАХИСТИ ДИСЕРТАЦІЙ

На початку нового навчального року на юридичному факультеті Донецького національного університету імені Василя Стуса проведено два міжкафедральні наукові семінари професорсько-викладацького складу.

Перший семінар відбувся 13 жовтня 2016 р., на порядку денному розглядались два питання:

1) затвердження Висновку про наукову і практичну цінність дисертації Новошицької В. І. на тему «Відшкодування збитків у сфері господарювання»;

2) затвердження Висновку про наукову і практичну цінність дисертації Рущинської Т. П. на тему «Господарсько-правовий статус громадських організацій».

Обидві дисертації подані на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право.

Попередній захист дисертації, обговорення і затвердження Висновку про наукову і практичну цінність дисертації Новошицької В. І. проводились під головуванням заступника голови міжкафедрального наукового семінару, д-р юрид. наук, доцента, завідувача кафедри цивільного права і процесу Коваль І. Ф.

Здобувач Новошицька Валерія Ігорівна у 2008 р. закінчила Донецький національний університет за спеціальністю «Правознавство» (диплом магістра з відзнакою), у 2011 р. – аспірантуру Донецького національного університету з відривом від виробництва. З грудня 2011 р. до теперішнього часу працює старшим викладачем кафедри господарського права юридичного факультету ДонНУ імені Василя Стуса, викладає дисципліни «Господарське право», «Господарське процесуальне право», успішно здійснює керівництво підготовкою курсових і дипломних робіт. Паралельно займається юридичною практикою. Сферу практичних і наукових інтересів Новошицької В. І. складають питання господарського права, зокрема, господарсько-правової відповідальності. Проблематику відшкодування збитків у сфері господарювання Новошицька В. І. почала розробляти ще у студентські роки. Цілком природньо, що тривалий інтерес та послідовна наукова розробка вищезазначеного питання, практичний досвід відшкодування збитків у сфері господарювання завершилися підготовкою дисертаційної роботи на тему «Відшкодування збитків у сфері господарювання». Робота виконана в ДонНУ імені Василя Стуса на кафедрі господарського права під науковим керівництвом д-р юрид. наук, професора, академіка НАПрН України, декана юридичного факультету ДонНУ імені Василя Стуса Бобкової Антоніни Григоріївни.

Дисертація присвячена дослідженню відшкодування збитків у сфері господарювання. У роботі запропоновано уточнені визначення понять «збитки у сфері господарювання», «відшкодування збитків» та «стягнення збитків» щодо сфери господарювання; уточнено сферу використання понять «відшкодування збитків» та «стягнення збитків» у сфері господарювання; доопрацьовано принципи відшкодування збитків у сфері господарювання; узагальнено правову основу відшкодування збитків у сфері господарювання та обґрунтовано основні напрями удосконалення чинного законодавства у цій сфері; уточнено перелік додаткових витрат у складі збитків; доопрацьовано положення щодо підстав і конкретизовано умови відшкодування збитків у сфері господарювання; запропоновано порядок добровільного відшкодування збитків у сфері господарювання. Доопрацьовано положення щодо визначення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню, а також положення щодо подання позову про стягнення збитків до господарського суду та вирішення відповідного спору у суді.

Перед представленням основних результатів роботи на міжкафедральному науковому семінарі дисертація Новошицької В. І. пройшла внутрішнє рецензування. Рецензентами виступили канд. юрид. наук, доцент Ю. М. Павлюченко та канд. юрид. наук, доцент Ю. О. Серебрякова, які надали позитивні рецензії.

Під час доповіді на міжкафедральному науковому семінарі Новошицька В. І. переконливо довела актуальність теми роботи, представила результати дисертаційного дослідження, аргументувала наукову і практичну цінність отриманих результатів, а також надала матеріали щодо впровадження основних результатів у наукову і практичну сферу. Після доповіді дисертантка відповідала на питання, наводила додаткові аргументи на захист своїх результатів, привела приклади з практики.

За результатами розгляду цього питання порядку денного учасники міжкафедрального наукового семінару постановили, що дисертаційна робота Новошицької В. І. відповідає спеціальності 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право; є завершеною науково-дослідною роботою, що характеризується єдністю змісту, містить науково обґрунтовані теоретичні результати, спрямовані на розв'язання конкретного наукового завдання, що полягає в удосконаленні відшкодування збитків у сфері господарювання; має істотне значення для науки господарського права та відповідає вимогам п. 11 та п. 9 Порядку присудження наукових ступенів; опубліковані роботи і автореферат відображають основні положення дисертації. Також дисертацію рекомендовано до подання спеціалізованій вченій раді К 11.051.12 Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Розгляд другого питання порядку денного пройшов під головуванням безпосередньо голови міжкафедрального наукового семінару, д-р юрид. наук, профе-

сора, академіка НАПрН України, завідувача кафедри господарського права Бобкової А. Г.

Здобувач Руцинська Тетяна Петрівна також є випускницею ДонНУ імені Василя Стуса. Вона закінчила Донецький національний університет за спеціальністю «Правознавство» у 2005 р. і отримала диплом магістра з відзнакою. Потім продовжила навчання в аспірантурі Інституту економіко-правових досліджень НАН України без відриву від виробництва, яку закінчила у 2010 р. Тема дисертації «Господарсько-правовий статус громадських організацій» затверджена під час навчання в аспірантурі на засіданні ученої ради Інституту економіко-правових досліджень НАН України у березні 2007 р., науковим керівником призначено д-р юрид. наук, професора, завідувачу сектором відділу проблем господарсько-правового забезпечення економічної безпеки держави Інституту економіко-правових досліджень НАН України Грудницьку Світлану Миколаївну.

Вибір теми дисертаційного дослідження обумовлений трудовою діяльністю та набутим практичним досвідом. Вже з грудня 2003 р. Руцинська Т. П. розпочала свою трудову діяльність на посаді юрисконсульта – стажера у Донецькій обласній громадській організації «Центр законодавчих ініціатив». У цій організації здобувачка «доросла» до посади головного юрисконсульта відділу нормопроекування, на якій пропрацювала до травня 2014 р.

Після закінчення аспірантури Інституту економіко-правових досліджень НАН України Руцинська Т. П. на деякий час зупинила роботу над дисертацією, що пов'язано з сімейними обставинами, проте у 2016 р. звернулась до ДонНУ імені Василя Стуса МОН України для завершення роботи і доведення до захисту.

Таким чином, дисертаційне дослідження Руцинської Т. П. завершено відповідно до плану науково-дослідних робіт ДонНУ МОН України за темою «Розвиток правової системи України: стан та перспективи» (державна реєстрація № 0112U002868), в межах якої дисертантка здійснила дослідження господарсько-правового статусу громадських організацій та обґрунтувала пропозиції з його удосконалення.

У роботі обґрунтовано необхідність та визначено напрями розвитку законодавства про громадські організації як суб'єктів господарського права. Досліджено поняття та види громадських організацій як суб'єктів господарської діяльності. Проаналізовано господарсько-правовий статус громадських організацій у зарубіжних країнах та виявлено основні тенденції правового регулювання відповідних відносин. Досліджено правовий режим майна громадських організацій, порядок управління, господарські права, обов'язки і відповідальність, особливості виникнення та припинення, інші особливості господарсько-правового статусу громадських організацій. Розроблено пропозиції з удосконалення господарсько-правового статусу громадських організацій та відповідного вітчизняного законодавства.

Дисертація Руцинської Т. П. попередньо рецензована канд. юрид. наук, доцентом Деркач Е. М. та канд. юрид. наук, доцентом Калаченковою К. О., які надали позитивні рецензії та зробили незначні зауваження дискусійного характеру.

Доповідаючи на міжкафедральному науковому семінарі Руцинська Т. П. зосередилась на розкритті результатів дисертаційного дослідження, доведенні наукової і практичної цінності отриманих результатів, зокрема у руслі європейського вектору розвитку України, повідомила про впровадження основних результатів у законотворчу та правозастосовну діяльність громадських організацій як суб'єктів господарювання. По завершенню доповіді відбулася жвава дискусія з приводу декількох спірних результатів, у ході якої дисертантка наводила аргументи з європейської практики на захист своїх результатів.

За результатами розгляду дисертації Руцинської Т. П. учасники міжкафедрального наукового семінару узагальнили рекомендації щодо незначного доопрацювання та посилення аргументації деяких результатів роботи. При цьому загалом постановили, що дисертаційна робота Руцинської Т. П. є завершеною науководослідною роботою, спрямованою на удосконалення господарсько-правового статусу громадських організацій; має істотне значення для науки господарського права; опубліковані роботи і автореферат відображають основні положення дисертації. Названу дисертацію також рекомендовано до подання спеціалізованій вченій раді К 11.051.12 Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Другий раз на міжкафедральний науковий семінар професорсько-викладацький склад юридичного факультету зібрався 20 жовтня 2016 р.

На порядку денному стояло питання затвердження Висновку про наукову і практичну цінність дисертації Симонян А. В. на тему «Господарсько-правовий статус суб'єкта медичної практики», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право.

Приємно, що як і вищезгадані здобувачки ступеня кандидата юридичних наук Симонян А. В. є випускницею ДонНУ імені Василя Стуса. У 2010 р. вона отримала диплом магістра з правознавства; потім протягом 2010–2014 рр. продовжила навчання в аспірантурі ДонНУ. Сфера наукових інтересів Симонян А. В. окреслена питаннями господарського права, зокрема особливостей правового статусу суб'єктів медичної практики. Це не є випадковим, оскільки Симонян А. В. виросла в сім'ї лікарів. Прагнення отримати юридичну освіту поєдналось з інтересом до правової проблематики у медичній сфері, яка розроблялась у рамках студентських наукових досліджень і підтримувалась керівником курсових робіт канд. юрид. наук, доцентом Малигою В. А. Отже, вибір теми кандидатської дисертації є цілком закономірним.

Тема дисертації Симонян А. В. затверджена на засіданні вченої ради ДонНУ у квітні 2012 р., науковим керівником призначено канд. юрид. наук, доцента

Малигу В. А., яка на теперішній час обіймає посаду доцента кафедри міжнародних відносин та дипломатичної служби Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України.

У дисертації досліджується господарсько-правовий статус суб'єктів медичної практики. Основними результатами є такі: запропоновано визначення суб'єкта медичної практики, уточнено визначення закладу охорони здоров'я, доопрацьовано класифікацію цих суб'єктів за різними критеріями, проведено періодизацію розвитку нормативно-правової бази залежно від значення для формування господарсько-правового статусу суб'єкта медичної практики, обґрунтовано положення щодо набуття і припинення статусу суб'єкта медичної практики. Також сформульовано визначення організаційних і управлінських прав та обов'язків цих суб'єктів, обґрунтовано положення щодо їх майнової основи, майнових прав та обов'язків. Доопрацьовано питання підстав та форм господарсько-правової відповідальності суб'єктів медичної практики.

Рецензентами цієї дисертаційної роботи виступили канд. юрид. наук, доцент А. М. Захарченко і канд. юрид. наук, доцент Ю. М. Павлюченко, які надали позитивні рецензії з деякими зауваженнями і рекомендаціями.

Доповідь на міжкафедральному науковому семінарі з представленням основних результатів роботи викликала неабиякий інтерес, велику кількість питань і жваву дискусію між учасниками семінару та здобувачкою. Відповідаючи на питання Симонян А. В. була переконливою, наводила додаткові аргументи, приводила приклади з практики, деталізувала і конкретизувала певні результати.

За результатами роботи міжкафедрального наукового семінару затверджено Висновок про наукову і практичну цінність дисертації Симонян А. В. на тему «Господарсько-правовий статус суб'єкта медичної практики», в якому зазначено, що ця дисертація відповідає спеціальності, за якою підготовлена і подається до захисту; є завершеною науково-дослідною роботою, містить науково обґрунтовані теоретичні результати, спрямовані на удосконалення правового статусу суб'єкта медичної практики; має істотне значення для науки господарського права та відповідає вимогам п. 11 та п. 9 Порядку присудження наукових ступенів; опубліковані роботи і автореферат відображають основні положення дисертації. Як і попередні цю дисертацію також рекомендовано до подання спеціалізованій вченій раді К 11.051.12 Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Сподіваємось на швидке доопрацювання здобувачками виявлених незначних недоліків, збір пакетів документів і виконання вимог щодо передання робіт до спеціалізованої вченої ради К 11.051.12 Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Щиро бажаємо дівчатам успіху і наснаги у прагненні отримати науковий ступінь кандидата юридичних наук.